

Kokousaika: maanantaina 12.6.2023 klo 18.00–20.50

Kokouspaikka: Kunnanvirasto
Perttulantie 20, Ypäjä

Käsittävät asiat:

Nro (§)	Asia	Sivu	Liite/ om.
SIVLA 73 §	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	116	
SIVLA 74 §	Käsittelyjärjestys	117	
SIVLA 75 §	Pöytäkirjan tarkastus ja nähtävänäpito sekä ääntenlaskijat	118	
SIVLA 76 §	Perusopetuksen lukuvuoden 2022–2023 arviointi	119	15
SIVLA 77 §	Aamu- ja iltapäivätoiminnan 2022–2023 arviointi	120	15
SIVLA 78 §	Opetuksen järjestäjäkohtaisen opiskeluhoitosuunnitelman hyväksyminen	121	16
SIVLA 79 §	Hevospitäjän yhtenäiskoulun toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman hyväksyminen	123	17
SIVLA 80 §	Hevospitäjän yhtenäiskoulun kriisisuunnitelma	124	18
SIVLA 81 §	Hevospitäjän yhtenäiskoulun suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä	125	19
SIVLA 82 §	Koulukuljetusoppaan päivittäminen 1.8.2023 alkaen	126	20
SIVLA 83 §	Hankintapäätös koulukuljetuksista 2023–2024	127	21
SIVLA 84 §	Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen Ypäjän kunnassa 2023– 2024	128	22
SIVLA 85 §	Tieto- ja viestintätekniikkaa mittaavat kyselyt: OPEKA JA ROPEKA	130	22–25
SIVLA 86 §	Aloite: Someturva-palvelun käyttöönotto	132	
SIVLA 87 §	Esiopetuksen toimintakauden 2022–2023 arviointi	134	26
SIVLA 88 §	Varhaiskasvatuksen toimintakauden 2022–2023 arviointi	135	27
SIVLA 89 §	Esiopetuksen seutukunnallinen opiskeluhoitosuunnitelma	136	28
SIVLA 90 §	Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman hyväksyminen	137	29
SIVLA 91 §	Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen kriisisuunnitelma	139	30
SIVLA 92 §	Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen kiusaamisen vastainen suunnitelma	140	31
SIVLA 93 §	Avoimen varhaiskasvatuksen järjestäminen	141	
SIVLA 94 §	Muutos talousarvion 2023 investointisuunnitelmaan:	142	
SIVLA 95 §	Viranhaltijapäätökset	144	
SIVLA 96 §	Saapuneet asiakirjat	145	
SIVLA 97 §	Ilmoitusasiat	146	
SIVLA 98 §	Muut asiat	147	
SIVLA 99 §	Tilapäisen puheenjohtajan valinta (lisäpykälä 12.6.2023)	148	
	Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus		

*om. = oheismateriaalia

MAARIT RUUSIALA

Maarit Ruusiala

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan puheenjohtaja

Kokousaika: maanantaina 12.6.2023 klo 18.00–20.50

Kokouspaikka: Kunnanvirasto
Perttulantie 20, Ypäjä

Läsnäolo:

Sivistyslautakunnan jäsenet

☒ Maarit Ruusiala	puheenjohtaja, poissa klo 19.02–19.10
☐ Piia Johanna Heikkilä	varapuheenjohtaja
☒ Salmi Eija Salmi	
☒ Vesa Oja	
☐ Eetu Niemi	
☒ Leena Kalalahti	
☐ Erkki Pyykkö	
☐ Miia Myllymäki	
☒ Keijo Leppänen	tilapäinen puheenjohtaja 82 §, klo 19.02–19.10

Muut

☐ Matti Alanko	kh:n puheenjohtaja
☒ Mirja Jokio	kh:n edustaja
☒ Tatu Ujula	kunnanjohtaja
☒ Ellen Sivula	nuorisovaltuuston edustaja ☐
☒ Sini Lilja	esittelijä, sivistys- ja hyvinvointijohtaja
☒ Tanja Jussila	pöytäkirjanpitäjä

Kokoukseen viranhaltijana/ asiantuntijana kutsuttu:

☒ Turo Järvelä, rehtori	§:t 73–86, 97; läsnä koko kokouksen

Vakuudeksi

Maarit Ruusiala
puheenjohtaja, poissa 82 §

Keijo Leppänen
tilapäinen puheenjohtaja,
82 §:n ajan

Tanja Jussila
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus

Leena Kalalahti
pöytäkirjantarkastaja

Jannika Timonen
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäpito

75 § päätöksen mukaan

Mia-Maria Ankelo
toimistos sihteeri

SIVLA 73 §   Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Selostus: Ypäjän kunnan hallintosäännön 121 §:n mukaan toimielimen kokous pidetään silloin, kun puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä sitä puheenjohtajalle esittää.

Edelleen 122 §:n mukaan kokouskutsun yhteydessä lähetetään esityslista käsiteltävien asioiden selostuksineen ja pohjaesityksineen, jollei tälle ole erityistä estettä.

Kokouskutsu lähetetään toimielimen päättämällä tavalla sen varsinaisille jäsenille ja muille läsnäoloon oikeutetuille tai velvoitetuille. Niin ikään 127 § mukaan toimielimen varsinainen jäsen kutsuu estyneenä varajäsenensä sijaansa.

Kuntalain 103 §:n mukaan muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun yli puolet sen jäsenistä on läsnä.

Ypäjän kunnan hallintosäännön 131 §:n mukaan puheenjohtaja toteaa läsnäolijat sekä kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Kokouskutsu ja esityslista on lähetetty sivistys- ja hyvinvointilautakunnan varsinaisille jäsenille ja läsnäololuettelossa mainituille sähköisesti 8.6.2023.

Päätösehdotus: Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Käsittelystä:

Päätös: Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

SIVLA 74 § Käsittelyjärjestys

Selostus: Ypäjän kunnan hallintosäännön 133 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitin toisin päätä. Toimitin voi päättää ottaa käsiteltäväksi sellaisenkin asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Päätösehdotus: Sivistys- ja hyvinvointilautakunta hyväksyy esityslistan mukaisen käsittelyjärjestyksen.

Muutettu päätösehdotus: Sivistys- ja hyvinvointilautakunta hyväksyy esityslistan mukaisen käsittelyjärjestyksen lisättynä pykälällä 99 koskien tilapäisen puheenjohtajan valintaa 82 §:n ajaksi. 99 § käsitellään heti 74 §:n jälkeen.

Käsittelystä:

Päätös: Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

SIVLA 75 § Pöytäkirjan tarkastus ja nähtävänäpito sekä ääntenlaskijat

Selostus: Kuntalain 140 §:n mukaan toimielimen pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Päätöksen katsotaan tulleen yleisesti tietoon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on pidetty näin nähtävänä. Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Kunta voi päättää tämän lisäksi myös muusta toimielinten pöytäkirjojen nähtävänä pidosta.

Ypäjän kunnan hallintosäännön 143 § mukaan toimielimen pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Päätösehdotus: 1. Lautakunta valitsee pöytäkirjantarkastajiksi kaksi jäsentään, jotka toimivat samalla ääntenlaskijoina.

- Leena Kalalahti
- Jannika Timonen

2. Pöytäkirja tarkastetaan ja allekirjoitetaan viimeistään 15.6.2023.

Tarkastettu pöytäkirja pidetään sähköisesti nähtävänä 16.6.2023 klo 9.00 alkaen kunnan yleisillä internetsivuilla ja kunnanviraston palvelupisteellä klo 9.00–13.00.

Pöytäkirjan katsotaan tulleen yleisesti tietoon 24.6.2023, jolloin 14 päivän oikaisuvaatimusaika alkaa kulua.

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

SIVLA 76 § Perusopetuksen lukuvuoden 2022–2023 arviointi

Selostus: Ypäjän kunnan perusopetus arvioi joka lukuvuoden jälkeen lukuvuosittaisten tavoitteiden toteutumista. Arviointi kokoaa yhteen lukukauden keskeisten tavoitteiden toteuttamiseen vaikuttavat tekijät ja tapahtumat. Lukuvuoden lopuksi tehtävällä arvioinnilla voidaan kehittää perusopetuksen toimintaa tulevaisuudessa.

Hevospitäjän yhtenäiskoulun lukuvuoden 2022–2023 arviointi on liitteenä (LIITE 15).

Valmistelija: Turo Järvelä, rehtori

Esittelijä: Sini Lilja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Päätösehdotus: Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä perusopetuksen lukuvuoden 2022–2023 arviointiraportin.

Käsittelystä: Jari Lintukangas saapui tämän pykälän keskustelun aikana klo 18.06.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

SIVLA 77 § Aamu- ja iltapäivätoiminnan 2022–2023 arviointi

Selostus: Ypäjän kunnan perusopetuksessa arvioidaan joka lukuvuoden jälkeen aamu- ja iltapäivätoiminnan lukuvuosittaisten tavoitteiden toteutumista. Arviointi kokoaa yhteen lukukauden keskeisten tavoitteiden toteuttamiseen vaikuttavat tekijät ja tapahtumat. Lukuvuoden lopuksi tehtävällä arvioinnilla voidaan kehittää aamu- ja iltapäivätoimintaa tulevaisuudessa.

Lukuvuonna 2022–2023 aamupäivätoimintaa ei järjestetty vähäisen kysynnän takia. Iltapäivätoimintaa järjestettiin 1.–2. luokan oppilaille sekä laajennetusti myös 3.-luokkalaisille, joilla oli tehostettuun tai erityiseen tukeen vedoten mahdollisuus hakeutua myös iltapäivätoimintaa. Aamu- ja iltapäivätoiminnan lukuvuoden 2022–2023 arviointi on sisällytetty koulutyön arviointiin (LIITE 15).

Valmistelija: aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja, koulunkäynninohjaaja Leena Laine
luokanopettaja, vararehtori Outi Viitanen

Esittelijä: Sini Lilja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Päätösehdotus: Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä aamu- ja iltapäivätoiminnan lukuvuoden 2022–2023 arvioinnin.

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

SIVLA 78 § Opetuksen järjestäjäkohtaisen opiskeluhoitosuunnitelman hyväksyminen

Selostus: Opiskeluhoollosta säädetään erillisellä lailla oppilas- ja opiskelijahuollosta (1287/2013). Hyvinvointialueiden käynnistyessä 1.1.2023 lakiin on tehty muutoksia (377/2022), jotka vaikuttavat myös opiskeluhoollon suunnitelmiin. Lakimuutosten myötä opetuksen järjestäjän on laadittava opiskeluhoollon kokonaisuuden toteuttamiseksi opetuksenjärjestäjän opiskeluhoitosuunnitelma. Järjestäjäkohtaisen opiskeluhoollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista vastaa monialainen opiskeluhoollon ohjausryhmä.

Opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelma korvaa opiskeluhoollon osalta paikallisen opetussuunnitelman. Se sisältää opetuksen järjestäjäkohtaisesti määritellyt opiskeluhoitotyön tavoitteet ja keskeiset periaatteet sekä toimenpiteet opiskeluhoollon toteuttamiseksi ja seuraamiseksi (omavalvonta) sekä koulukohtaisesti tarkennetut tiedot asiakokonaisuuksista 1–5. Suunnitelmaan kirjattavat koulukohtaiset asiakokonaisuudet ovat:

1. Arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhoitopalveluista
2. Koulu yhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoollon edistämiseksi
3. Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi (yksilökohtainen opiskeluhoito)
4. Yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän perheidensä sekä koulussa työskentelevien ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa
5. Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma

Opetuksen järjestäjän tulee kuvata opiskeluhoitosuunnitelmassa, miten suunnitelman toteutumista kouluissa seurataan ja sitä tarkistetaan tarvittaessa. Opetuksen järjestäjän tulee valmistella kutakin koulutusmuotoa koskevan määräyksen mukainen opiskeluhoitosuunnitelma. Opetuksen järjestäjä päättää paikallisesti, miten tarvittavat tiedot asiakokonaisuuksista kootaan ja miten koulujen toimintaa niiden avulla ohjataan.

Koulutuksen järjestäjällä tulee olla opiskeluhoitosuunnitelma käytössään 1.8.2023 lukien. Kunnan alueella toimivien koulutuksen järjestäjien opiskeluhoitosuunnitelmat tulee liittää lastensuojelulain 12 §:n 1 momentissa tarkoitettuun kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan, joka hyväksytään valtuustossa. Forssan seudulla lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on seutukunnallinen.

Ypäjän kunnan koulutuksen järjestäjäkohtainen opiskeluhoitosuunnitelma perusopetuksen osalta on liitteenä (LIITE 16). Hevospitäjän yhtenäiskoulun suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma hyväksytään erikseen omina kokonaisuuksinaan.

Valmistelija: Sini Lilja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Pöytäkirjan tarkastus:

Esittelijä: Sini Lilja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Päätösehdotus: Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä Ypäjän kunnan opetuksen järjestäjäkohtaisen opiskeluhoitosuunnitelman 1.8.2023 alkaen.

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

SIVLA 79 § Hevospitäjän yhtenäiskoulun toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman hyväksyminen

Selostus: Laki naisten ja miesten tasa-arvosta (1986/609) 5 § velvoittaa, että koulutuksen järjestäjien on huolehdittava siitä, että työillä ja pojilla sekä naisilla ja miehillä on samat mahdollisuudet koulutukseen ja ammatilliseen kehitykseen sekä että opetus, tutkimus ja oppiaineisto tukevat tämän lain tarkoituksen toteutumista. Tasa-arvoa on edistettävä koulutuksessa, opetuksessa ja varhaiskasvatuksessa lasten ikä ja kehitys huomioon ottaen.

Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että vuosittain laaditaan oppilaitoskohtaisesti tasa-arvosuunnitelma yhteistyössä henkilöstön ja oppilaiden tai opiskelijoiden kanssa. Suunnitelma voidaan sisällyttää osaksi opetussuunnitelmaa tai muuta oppilaitoksen suunnitelmaa.

Tasa-arvosuunnitelman tulee sisältää:

- 1) selvitys oppilaitoksen tasa-arvotilanteesta;
- 2) tarvittavat toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi;
- 3) arvio aikaisempaan tasa-arvosuunnitelmaan sisältyneiden toimenpiteiden toteuttamisesta ja tuloksista.

Erityistä huomiota tulee kiinnittää oppilas- tai opiskelijavalintoihin, opetuksen järjestämiseen, oppimiseroihin ja opintosuoritusten arviointiin sekä seksuaalisen häirinnän ja sukupuoleen perustuvan häirinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen. Vuosittaisen tarkastelun sijasta suunnitelma voidaan laatia enintään kolmeksi vuodeksi kerralla.

Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuutta ja ehkäistä syrjintää sekä tehostaa syrjinnän kohteeksi joutuneen oikeusturvaa. Lain 6 §:ssä todetaan, että koulutuksen järjestäjän ja tämän ylläpitämän oppilaitoksen on arvioitava, miten sen toiminta vaikuttaa eri väestöryhmiin ja miten yhdenvertaisuus muutoin toteutuu sen toiminnassa, ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Edistämistoimenpiteiden on oltava oppilaitoksen toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioon ottaen tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia.

Hevospitäjän yhtenäiskoulun suunnitelma sisältää toimenpiteitä sekä tasa-arvon että yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Hevospitäjän yhtenäiskoulun toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on liitteenä (LIITE 17) ja se on laadittu kolmeksi vuodeksi vuosille 2023–2025.

Valmistelija: Turo Järvelä, rehtori

Esittelijä: Sini Lilja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Päätösehdotus: Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä Hevospitäjän yhtenäiskoulun toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman vuosille 2023–2025.

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

SIVLA 80 § Hevospitäjän yhtenäiskoulun kriisisuunnitelma

Selostus: Opetuksen järjestäjäkohtaisen opiskeluhoitosuunnitelman liitteenä tulee olla koulukohtainen kriisisuunnitelma. Perttulan ja Kartanon yksiköissä on ollut tähän asti erilliset kriisisuunnitelmat, joiden pohjalta on nyt tehty uusi Hevospitäjän yhtenäiskoulun yhteinen suunnitelma. Suunnitelma on liitteenä (LIITE 18).

Valmistelija: Sini Lilja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Esittelijä: Sini Lilja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Päätösehdotus: Sivistys- ja hyvinvointilautakunta

- 1) päättää hyväksyä Hevospitäjän yhtenäiskoulun kriisisuunnitelman;
- 2) valtuuttaa rehtorin tekemään siihen tarvittaessa pienimuotoisia muutoksia.

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

SIVLA 81 § Hevospitäjän yhtenäiskoulun suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Selostus: Opetuksen järjestäjäkohtaisen opiskeluhoitosuunnitelman liitteenä tulee olla suunnitelman oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä. Perttulan ja Kartanon yksiköissä on ollut tähän asti erilliset suunnitelmat, joiden pohjalta on nyt tehty uusi Hevospitäjän yhtenäiskoulun yhteinen suunnitelma.
Hevospitäjän yhtenäiskoulun suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä on liitteenä (LIITE 19).

Valmistelija: Sini Lilja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Esittelijä: Sini Lilja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Päätösehdotus: Sivistys- ja hyvinvointilautakunta

- 1) päättää hyväksyä Hevospitäjän yhtenäiskoulun suunnitelman oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä;
- 2) valtuuttaa rehtorin tekemään siihen tarvittaessa pienimuotoisia muutoksia.

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

SIVLA 82 § Koulukuljetusoppaan päivittäminen 1.8.2023 alkaen

Selostus: Voimassa olevaa koulukuljetusopasta (SIVLA 20.9.2021 63 §) ja siinä mainittuja koulukuljetusperusteita on valmisteltu maaliskuussa sivistystoimen hallinnossa samalla, kun koulukilpailutus lv. 2023–2024 on laitettu vireille. Kuntaan saapui myös kuntalaisaloite koskien koulukuljetusperusteita.

Vuonna 2021 hyväksytyyn koulukuljetusoppaaseen verrattuna uuteen oppaaseen ehdotetaan tehtäväksi seuraavanlaisia muutoksia:

Kunnan myöntämä koulukuljetus/tien varallisuus

- Ennen: Maksuton koulukuljetus on järjestetty esiopetuksen oppilaille sekä perusopetuksen 1.–6.-luokkalaisille, jotka joutuisivat ylittämään tie 213.
- Muutosehdotus: Laajennetaan maksutonta kuljetusta koskemaan myös perusopetuksen 7.–9.-luokkalaisia oppilaita.

Muutos koskee tällä hetkellä alle 10 oppilasta. Oppilaiden kuljetukset eivät nosta kuljetuskustannuksia merkittävästi, sillä kyseisellä reitillä kulkee jo koulukuljetusreitti. Välillisiä vaikutuksia on tulopuoleen, sillä suuri osa kyseisistä oppilaista on hyödyntänyt mahdollisuutta käyttää maksullista kuljetusta. Tästä on tullut tuloja keskimäärin n. 1 200 € vuodessa.

Muut maksuton koulukuljetus

- Tarkennetaan muuta maksutonta koulukuljetusta perusopetuslain pykälällä 32.
- Siirretään petoihin liittyvä kappale tämän alle
- Tarkennetaan, kuka voi antaa asiantuntijalausannon
- Tarkennetaan, miten usein kuljetushakemus on toimitettava

Maksullinen koulukuljetus

- Ennen: 1,52 €/henkilö / päivä tai 0,76 €/henkilö/suunta
- Muutosehdotus: 2 €/henkilö/päivä meno-paluu tai 1 €/henkilö, mikäli kuljetusvaraus on tehty vain aamu- tai iltapäiväkuljetukseen.

Päivitetty koulukuljetusopas on liitteenä (LIITE 20).

Valmistelija: sivistystoimen sihteeri Tanja Jussila
sivistys- ja hyvinvointijohtaja Sini Lilja

Esittelijä: Sini Lilja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Päätösehdotus: Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä Ypäjän kunnan koulukuljetusoppaan muutoksineen 1.8.2023 alkaen toistaiseksi.

Käsittelystä: Puheenjohtaja Maarit Ruusiala ilmoitti koulukuljetusta koskevan kuntalaisaloitteen tekijänä olevansa esteellinen tässä pykälässä. Hän poistui kokouksesta klo 19.02 ja palasi päätöksenteon jälkeen klo 19.10.
Tilapäisenä puheenjohtajana toimi kokouksen päätöksen mukaisesti Keijo Leppänen tämän pykälän ajan klo 19.02–19.10.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

SIVLA 83 § Hankintapäätös koulukuljetuksista 2023–2024

Selostus: Ypäjän kunnan sisäisten koulukuljetusten viimeinen optiovuosi on ollut käytössä lukuvuonna 2022–2023. Tämän johdosta tuli järjestää uusi kilpailutus tulevaa lukuvuotta ja mahdollisia optiovuosia varten. Hankintailmoitus julkaistiin julkisten hankintojen HILMA-palvelussa (27.4.2023, ilmoitusnumero 2023-123168) ja kunnan www-sivun ilmoitustaululla (29.4.2023).

Määräaikaan 31.5.2023 klo 15 mennessä saapui neljä tarjousta seuraavilta liikennöitsijöiltä:

- RR Travel Oy (3135735-2), kohteet 1 ja 4
- Taksi Jyrki Ala-Nissilä (1812554-9), kohteet 2 ja 4
- Taksi Kankare Oy (2605153-5), kohteet 1–4
- Taksi Palvelu J. Liuski Ky (2344142-3), kohteet 1–4

Tarjoukset avattiin avauskokouksessa 31.5.2023. Muistio ja yhteenveto tarjouksista ovat liitteenä (LIITE 21).

Lisäksi määräajan jälkeen saapui tarjous kirjattuna kirjeenä. Lähetysilmoitus saapui kirjeitse Ypäjän kunnanvirastolle 2.6.2023. Lähetys noudettiin asiamiespostista Loimaalta (K-Citymarket) 5.6.2023. Matka-Niinimäki Oy:n tarjous kirjataan myöhästyneeksi. Tarjous koski kohteita 2 ja 3 ja oli km-hinnoiltaan 4,60 euroa/ 5,30 euroa.

Valmistelija: Sini Lilja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Esittelijä: Sini Lilja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Päätösehdotus: Sivistys- ja hyvinvointilautakunta

- 1) päättää, että oppilaskuljetustarjouksista hyväksytään Taksi Kankare Oy:n tarjous koskien hankinnan kaikkia kohteita 1–4 lukuvuodelle 2023–2024. Kohteet/ reitit ja hinnat ovat:

Kohde 1 Hirsynkulma- Palikkala	1,88 e/ km
Kohde 2 Kuusjoki-Manninen	1,98 e/ km
Kohde 3 Ypäjänkylä	1,98 e/ km
Kohde 4 Yhdistelmä	2,88 e/ km

Hintoihin lisätään alv 10 %.

- 2) valtuuttaa sivistys- ja hyvinvointijohtajan laatimaan sopimuksen liikennöitsijän kanssa;
- 3) valtuuttaa sivistys- ja hyvinvointijohtajan neuvottelemaan mahdollisten optiovuosien käytöstä.

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

SIVLA 84 § Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen Ypäjän kunnassa 2023–2024

Selostus:

OPH: Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on

- tukea kodin ja koulun kasvatustyötä
- tukea lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua
- edistää lasten hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa
- ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja lisätä osallisuutta
- tarjota lapsille monipuoliset mahdollisuudet osallistua ohjattuun ja virkistävään toimintaan
- mahdollistaa lepo rauhallisessa ympäristössä ammattitaitoisen ja tehtävään soveltuvan henkilön valvonnassa.

Perusopetuslain mukainen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta on tarkoitettu 1. ja 2. vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien erityisopetukseen otetuille tai siirretyille oppilaille. Tarkempia tietoja toiminnasta voi kysyä kouluilta.

Kunta vastaa toiminnan kokonaisuudesta. Kunta voi järjestää aamu- ja iltapäivätoimintaa itse, yhdessä muiden kuntien kanssa tai se voi hankkia palvelut esimerkiksi järjestöiltä tai yhteisöiltä. Kunnilla ei kuitenkaan ole velvollisuutta tarjota toimintaa.

Aamu- ja iltapäivätoiminnasta säädetään Perusopetuslain luvussa 8 a. Kunta saa valtionosuutta perusopetuslain mukaisen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämiseen. Toimintaa tulee tarjota joko 570 tai 760 tuntia koulun työvuoden aikana, kullekin toimintaan osallistuvalla lapsella keskimäärin 3 tai 4 tuntia päivässä. Kunta voi periä aamu- ja iltapäivätoiminnasta kuukausimaksuja. Maksu saa olla 570 tunnin osalta enintään 120 euroa ja 760 tunnin osalta enintään 160 euroa. Toimintaa voidaan järjestää arkipäivisin pääsääntöisesti klo 7–17.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tulee perustua Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteisiin 2011. Sen pohjalta kunnan tulee laatia ja hyväksyä toimintasuunnitelma. Toiminnan suunnittelussa painotetaan muun muassa yhteistyötä kotien ja koulujen, eri hallintokuntien sekä toiminnan järjestäjien kanssa.

Ypäjän kunnassa on järjestetty iltapäivätoimintaa lukuvuonna 2022–2023. Osallistujamäärä on lukuvuoden aikana ollut noin 16 oppilasta per kuukausi. Valtaosa osallistuu toimintaan yli 10 päivää kuukaudessa. Iltapäivätoimintaa on tarkoitus jatkaa edelleen lukuvuonna 2023–2024. Aamupäivätoimintaa ei lukuvuonna 2022–2023 järjestetty vähäisen osallistujamäärän takia.

Ypäjän kunta kartoitti toukokuussa tarvetta aamupäivätoiminnan järjestämiselle lukuvuoden 2023–2024 aikana. Kyselyyn tuli vastata 1.6.2023 mennessä.

Kyselyn tulokset:

Aamupäivätoiminnasta osoitti kiinnostusta ja kyselylomakkeen palautti yhteensä 6 huoltajaa, joista kolme oli kiinnostunut aamutoimintaan osallistumisesta yli 10 päivänä/ kuukausi ja kolme 1–10 päivää/ kuukausi.

Neljässä vastauksessa oli maininta, että aamupäivätoiminnan tarve riippuu lukujärjestyksestä. Toimintaa toivottiin pääosin niille aamuille, kun koulu alkaa klo 9 tai klo 10. Yhdessä vastauksessa oli toivetta myös kello 7–8 väliselle

ajalle ja yhdessä 7.45 alkaen. Lukujärjestykset valmistuvat kesän aikana. Ohjaajan tuntiresurssia toimintaan kuluisi noin 10–15 h.

Valmistelija: Turo Järvelä, rehtori

Esittelijä: Sini Lilja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Päätösehdotus: Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää, että

- 1) vähäisen osallistujamäärän vuoksi aamupäivätoimintaa ei järjestetä lukuvuoden 2023–2024 aikana;
- 2) iltapäivätoiminta järjestetään normaaliin tapaan lukuvuoden 2023–2024 aikana.

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

SIVLA 85 § Tieto- ja viestintäteknikkaa mittaavat kyselyt: OPEKA JA ROPEKA

Selostus: Sivistyslautakunta päätti kokouksessaan 28.8.2022, että Ypäjän kunnan perusopetus osallistuu tieto- ja viestintäteknikan tasoa mittaavaan kyselyyn.

“SIVLA 69 § Osallistuminen tieto- ja viestintäteknikan tasoa mittaavaan kyselyyn

Selostus:

Opeka on ilmainen verkkopohjainen työkalu, jolla opettajat ja koulu voivat arvioida koulunsa tieto- ja viestintäteknikan opetuskäytön tasoa. Se antaa opettajille sekä koulun edustajille tietoa heidän omista TVT-valmiuksistaan suhteessa muihin opettajiin, kouluihin ja valtakunnalliseen tilanteeseen. Kyselyn tuloksia voidaan käyttää tiedolla johtamisen tukena sekä tieto- ja viestintäteknikan opetus- ja oppimistarpeiden kartoittamiseen.

Kysely on kehitetty OPH:n ja OKM:n tuen avulla yhteistyössä kuuden kunnan (Tampere, Espoo, Helsinki, Hämeenlinna, Jyväskylä, Turku ja Vantaa). Mukana yhteistyössä ovat myös Suomen Kuntaliitto. Palvelua ylläpitää Tampereen yliopiston TRIM-tutkimuskeskus, joka myös tuottaa raportit oppilaille, opettajille, rehtoreille ja sivistystoimen johdolle. Ypäjän kunta ei ole aiemmin osallistunut näihin kyselyihin.

OPEKA (kysely opettajille)

Kysely koostaa opettajille omasta, rehtorille koulun opettajista ja sivistystoimelle koko kaupungin tai kunnan opettajien vastausten arvioinnin koulun teknologisista valmiuksista, tvt-osaamisesta, opetuskäytöstä, asennoitumisesta sekä toimintatavoista.

ROPEKA (kysely rehtoreille/ koulunjohtajille)

Ropeka on rehtorin itsearviointityökalu. Sen avulla vastaaja voi arvioida koulunsa digitaalisen toimintaympäristön tilaa ja kehitystarpeita. Ropekan tarkoituksena on tukea koulun kehittämistyötä ja antaa rehtoreille ja johtajille arvioitua tietoa siitä mitä kehittämistarpeita koulussa on liittyen digitaaliseen toimintaympäristöön ja sen pedagogiseen käyttöön.

OPPIKA (kysely oppilaille)

Oppika on verkkopalvelu oppilaiden tieto- ja viestintäteknologiaan liittyvien valmiuksien selvittämiseen. Netissä tapahtuvat kyselyt on suunniteltu täytettäväksi perusopetuksen 2., 5. ja 8. luokan oppilaille.

Valmistelija:

varhaiskasvatus-sivistysjohtaja Sini Lilja

Päätösehdotus: Sivistyslautakunta päättää, että Ypäjän kunnan perusopetus osallistuu tieto- ja viestintäteknikan tasoa mittaavaan kyselyyn lukuvuoden 2022–2023 aikana. Tulokset tuodaan sivistyslautakunnalle tiedoksi.”

Kyselyn vastauksen tulokset ovat liitteenä:

Oppilaat

- 2. luokka (LIITE 22)
- 5. luokka (LIITE 23)
- 8. luokka (LIITE 24)

Opettajat

- tiivistelmä vastauksista (LIITE 25)

Rehtori:

- Yksittäisen rehtorin vastauksia ei ole syytä esittää

- Valmistelija: Sini Lilja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja
- Esittelijä: Sini Lilja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja
- Päätösehdotus: Sivistys- ja hyvinvointilautakunta merkitsee tiedokseen lukuvuoden 2022–2023 tieto- ja viestintäteknikkaa mittaavien kyselyiden tulokset.
- Käsittelystä:
- Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

SIVLA 86 § Aloite: Someturva-palvelun käyttöönotto

Edellinen käsittely

SIVLA 22.5.2023
67 §

Selostus:

Ypäjän kunnanvaltuuston kokouksessa 27.4.2023 jätettiin valtuustoaloite (liite 13). Someturva-palvelun käyttöönotosta Ypäjän koululaisille ja työntekijöille. Valtuustosta aloite siirtyi kunnanhallitukseen, joka 9.5.2023 kokouksessaan päätti (KH 90 §) lähettää aloitteen sivistys- ja hyvinvointilautakunnalle jatkovalmistelua varten.

Someturva on palvelu, jossa nuoret sekä koulun ammattilaiset voivat ilmoittaa ympäri vuorokauden anonyymissä nettipohjaisessa sovelluksessa somessa, peleissä tai muualla netissä kohtaamastaan häirinnästä, kiusaamisesta tai uhkailusta. Someturvan tiimi koostuu someen erikoistuneista juristeista ja sosiaalipsykologeista.

Ilmoituksen tekijä saa ikätasoonsa soveltuvan nopean konkreettisen avun ja juuri hänen tilanteeseensa sopivat toimitasuositukset 0–3 päivän kuluttua tekemästään ilmoituksesta. Asiantuntijat kertovat vastauksessaan, onko kyse rikoksesta, antavat henkistä ensiapua sekä konkreettiset toimintaohjeet. Tarvittaessa ja vain henkilön niin halutessa someturvan tiimi voi myös olla yhteydessä poliisiin tai kouluun. Someturvan käyttöönottoon kuuluu henkilöstön koulutus sekä tuntimateriaaleja, joita voi käyttää somekäytöksen opastamiseksi eri ikäluokille.

Valmistelija:

Sini Lilja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Esittelijä:

Sini Lilja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Päätösehdotus:

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta merkitsee aloitteen tiedokseen ja lähettää asian valmisteltavaksi sivistys- ja hyvinvointijohtajalle sekä yhtenäiskoulun rehtorille.

Käsittelystä:

Lautakunnan jäsenet Vesa Oja ja Erkki Pyykkö sekä kunnanhallituksen edustaja Mirja Jokio poistuivat kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ja päätöksen teon ajaksi klo 18.27–18.37.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus:

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja järjesti tapaamisen someturvan asiantuntijan kanssa ja sai myös tarjouksen palvelun käyttöönotosta. Someturva on asiantuntijoiden kehittämä digitaalinen palvelu, jonka kautta saa nimettömästi apua somessa, peleissä tai muualla netissä kohdattuihin ikäviin tilanteisiin. Tällaisia tilanteita sosiaalisessa mediassa voivat olla esimerkiksi kiusaaminen, stalkkaaminen, huhujen levittäminen, seksuaalinen häirintä, alastonkuvien levittäminen, feikkiprofiilit ja vihapuhe.

Nuoret sekä koulun ammattilaiset voivat ilmoittaa ympäri vuorokauden

anonyymissä nettipohjaisessa sovelluksessa somessa, peleissä tai muualla netissä kohtaamastaan häirinnästä, kiusaamisesta tai uhkailusta. Someturvan tiimi koostuu someen erikoistuneista juristeista ja sosiaalipsykologeista. Ilmoituksen tekijä saa ikätasoonsa soveltuvan nopean konkreettisen avun ja juuri hänen tilanteeseensa sopivat toimitusosuudet 0–3-päivän kuluttua tekemästään ilmoituksesta. Asiantuntijat kertovat vastauksessaan, onko kyse rikoksesta, antavat henkistä ensiapua sekä konkreettiset toimintaohjeet. Tarvittaessa ja vain henkilön niin halutessa someturvan tiimi voi myös olla yhteydessä poliisiin tai kouluun. Someturvan käyttöönottoon kuuluu henkilöstön koulutus sekä tuntimateriaaleja, joita voi käyttää somekäytöksen opastamiseen eri ikäluokille.

Palvelun hinta saadun tarjouksen perusteella:

Käyttöönotto-maksu	1200 €	Palvelun avaaminen oppilaille ja henkilöstölle, aktivointikoodien toimittaminen, perehdyttämistilaisuudet ja materiaalit
Palvelumaksu	76 €/ kk 912 €/ vuosi	Oppilasmäärään perustuva maksu.
Aktivointimaksu	840 €/ vuosi	Vuosittainen maksu henkilökunnan ja (uusien) oppilaiden perehdyttämisestä ensimmäisen lukuvuoden jälkeen.

Palvelun voi nähdä laajemmin kuntalaisia hyödyttävänä kokonaisuutena, sillä se ei ole sidottu koulunkäyntiin, vaan se on käytössä myös koulun ulkopuolella tapahtuvissa somen kiusaamis- ja häirintätilanteissa niin lapsille kuin aikuisillekin.

Vuoden 2023 talousarvioon ei ole varattu kyseistä reilun 2 000 euron lisäkustannusta. Ypäjän kunnan hallintosäännön mukaan sivistystoimenjohtaja tai rehtori (riippuen kumman toimivallan alle tämä katsotaan kuuluvan) päättää niistä talousarvioon varatulla määrärahalta toteutettavista palvelualueensa hankinnoista, joiden arvo ei ylitä 10.000 (kymmentä tuhatta) euroa. Päätösvalta asiassa on siis näiltä osin viranhaltijalla. Koska määrärahaa ei tälle vuodelle ole varattu, valmistellaan someturvan käyttöönotto osana talousarvion 2024 laadintaa. Mikäli vuoden palvelun käyttö mahtuu talousarvioon vuodelle 2024, se voidaan ottaa käyttöön vuoden 2024 alusta.

Valmistelija: Sini Lilja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Esittelijä: Sini Lilja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Päätösehdotus: Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää

1) antaa valtuustoaloitteeseen selostusosan mukaisen lausunnon ja toteaa aloitteen omalta osaltaan käsitellyksi;

2) esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle aloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

SIVLA 87 §   Esiopetuksen toimintakauden 2022–2023 arviointi

Selostus: Ypäjän kunnan esiopetuksen yksikkö arvioi joka toimintakauden jälkeen tavoitteiden toteutumista. Arviointi kokoaa yhteen toimintakauden keskeisten tavoitteiden toteuttamiseen vaikuttavat tekijät ja tapahtumat. Toimintakauden lopuksi tehtävällä arvioinnilla voidaan kehittää esiopetuksen toimintaa tulevaisuudessa.

Esiopetuksen toimintakauden 2022–2023 arviointi on liitteenä (LIITE 26).

Valmistelija: Varhaiskasvatuksen opettaja Aino Jokinen

Esittelijä: Sini Lilja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Päätösehdotus: Sivistys- ja hyvinvointilautakunta hyväksyy esiopetuksen lukuvuoden 2022–2023 arviointiraportin.

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

SIVLA 88 § Varhaiskasvatuksen toimintakauden 2022–2023 arviointi

Selostus: Ypäjän kunnan varhaiskasvatus arvioi joka toimintakauden jälkeen tavoitteiden toteutumista. Arviointi kokoaa yhteen toimintakauden keskeisten tavoitteiden toteuttamiseen vaikuttavat tekijät ja tapahtumat. Toimintakauden lopuksi tehtävällä arvioinnilla voidaan kehittää varhaiskasvatuksen toimintaa tulevaisuudessa.

Varhaiskasvatuksen toimintakauden 2022–2023 arviointi on liitteenä (LIITE 27).

Valmistelija: Sini Lilja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Esittelijä: Sini Lilja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Päätösehdotus: Sivistys- ja hyvinvointilautakunta hyväksyy varhaiskasvatuksen toimintakauden 2022–2023 arviointiraportin.

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

SIVLA 89 § Esiopetuksen seutukunnallinen opiskeluhoitosuunnitelma

Selostus: Opiskeluhoollosta säädetään erillisellä lailla oppilas- ja opiskelijahuollosta (1287/2013). Hyvinvointialueiden käynnistyessä 1.1.2023 lakiin on tehty muutoksia (377/2022), jotka vaikuttavat myös opiskeluhoollon suunnitelmiin. Lakimuutosten myötä opetuksen järjestäjän on laadittava opiskeluhoollon kokonaisuuden toteuttamiseksi opetuksenjärjestäjän opiskeluhoitosuunnitelma. Opetuksen järjestäjän tulee valmistella kutakin koulutusmuotoa koskevan määräyksen mukainen opiskeluhoitosuunnitelma.

Ypäjän kunta on laatinut oman opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelman perusopetuksen osalta, mutta esiopetuksen osalta suunnitelman on tehty seutukunnallisena yhteistyönä. Seutukunnallisesti tehdyssä suunnitelmassa tulee kuitenkin olla kunta- ja yksikkökohtaiset lisätiedot sekä liitteenä kunkin kunnan tai yksikön kriisisuunnitelma sekä suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä. Ypäjän kunnassa esiopetus on hallinnollisesti varhaiskasvatuksen alaista toimintaa, ja kriisisuunnitelma sekä kiusaamisen vastainen suunnitelma ovat varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yhteisiä suunnitelmia. Nämä suunnitelmat on päivitetty ja ne hyväksytään erikseen omina kokonaisuuksinaan.

Koulutuksen järjestäjällä tulee olla opiskeluhoitosuunnitelma liitteineen käytössään 1.8.2023 lukien. Kunnan alueella toimivien koulutuksen järjestäjien opiskeluhoitosuunnitelmat tulee liittää lastensuojelulain 12 §:n 1 momentissa tarkoitettuun kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan, joka hyväksytään valtuustossa. Forssan seudulla lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on seutukunnallinen.

Ypäjän kunnan koulutuksen järjestäjäkohtainen opiskeluhoitosuunnitelma esiopetuksen osalta on liitteenä (LIITE 28). Esiopetuksen suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma hyväksytään erikseen omina kokonaisuuksinaan.

Valmistelija: Sini Lilja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Esittelijä: Sini Lilja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Päätösehdotus: Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä Ypäjän kunnan opiskeluhoitosuunnitelman esiopetuksen osalta.

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

SIVLA 90 § Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman hyväksyminen

Selostus:

Lailla naisten ja miesten tasa-arvosta annetun lain muuttamisesta (101/2023) tasa-arvolain soveltaminen laajenee varhaiskasvatukseen. Muutokset koskevat tasa-arvosuunnitteluvuorokauden laajentamista koskemaan myös varhaiskasvatusta. Lisäksi sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvan syrjinnän ennaltaehkäisyä koskevia säännöksiä sovelletaan jatkossa varhaiskasvatukseen.

Muutosten tavoitteena on sukupuolten tasa-arvon edistäminen. Tasa-arvosuunnitelma on työkalu käytännön toiminnan tueksi. Ennen kaikkea kyse on toimintatapojen muutoksista arkitilanteissa sekä sukupuolitietoisista toimintatavoista. Suunnitelman avulla on tarkoitus varmistaa, että tasa-arvotyötä tehdään järjestelmällisesti.

Tasa-arvolain muutokset tulevat voimaan 1.6.2023. Käytännössä tämä tarkoittaa muun muassa, että varhaiskasvatuksen järjestäjillä ja palveluntuottajilla tulee olla tällöin tasa-arvolain edellyttämät tasa-arvosuunnitelmat. Varhaiskasvatuksen järjestäjä ja palveluntuottaja vastaavat siitä, että varhaiskasvatuksen toimipaikassa laaditaan vuosittain tasa-arvosuunnitelma yhteistyössä henkilöstön kanssa. Lapsille on varattava mahdollisuus osallistua suunnitelman laatimiseen lasten ikä ja kehitys huomioon ottaen. Tasa-arvosuunnitelma voidaan sisällyttää osaksi muuta toimipaikan suunnitelmaa.

Kunta vastaa siitä, että sen alueella toimiville perhepäivähoidon ja kunnallisen avoimen varhaiskasvatuksen toimijoille laaditaan toimipaikkakohtaisen suunnitelman sijaan yhteistyössä näiden toimijoiden kanssa yhteiset tasa-arvosuunnitelmat.

Tasa-arvosuunnitelman tulee sisältää:

- 1) selvitys varhaiskasvatuksen toimipaikan tasa-arvotilanteesta;
- 2) tarvittavat toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi;
- 3) arvio aikaisempaan tasa-arvosuunnitelmaan sisältyneiden toimenpiteiden toteuttamisesta ja tuloksista.

Erityistä huomiota tulee kiinnittää vuorovaikutukseen, ohjaukseen, lasten osallisuuteen, käytettäviin materiaaleihin ja huoltajien kohtaamiseen sekä seksuaalisen häirinnän ja sukupuoleen perustuvan häirinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen. Vuosittaisen tarkastelun sijasta suunnitelma voidaan laatia enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Myös yhdenvertaisuuslakiin (1192/2022) on lisätty säännökset velvollisuudesta edistää yhdenvertaisuutta varhaiskasvatuksessa. Toisin kuin tasa-arvolakiin perustuvat suunnitelmat, yhdenvertaisuuslakiin perustuvat suunnitelmat tulee olla varhaiskasvatuksessa laadittuna vasta 1.6.2025 mennessä. Ypäjällä on kuitenkin varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen laadittu yhdistetty tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Suunnitelma sisältää toimintaympäristöinä päiväkodin, esiopetuksen sekä perhepäivähoidon/ avoimen varhaiskasvatuksen.

Ypäjän kunnan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on liitteenä (LIITE 29).

- Valmistelija: Sini Lilja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja
- Esittelijä: Sini Lilja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja
- Päätösehdotus: Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toimintakaudelle 2023–2024.
- Käsittelystä:
- Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

SIVLA 91 § Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen kriisisuunnitelma

Selostus: Opetuksen järjestäjäkohtaisen opiskeluhoitosuunnitelman liitteenä tulee olla kriisisuunnitelma myös esiopetuksen osalta. Varhaiskasvatus ja esiopetus ovat hallinnollisesti päiväkodin alaista toimintaa, joten varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen suunnitelmat ovat olleet yhteisiä. Suunnitelma on nyt päivitetty. Ypäjän kunnan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yhteinen kriisisuunnitelma on liitteenä (LIITE 30).

Valmistelija: Sini Lilja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Esittelijä: Sini Lilja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Päätösehdotus: Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä Ypäjän kunnan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen kriisisuunnitelman.

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

SIVLA 92 § Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen kiusaamisen vastainen suunnitelma

Selostus: Opetuksen järjestäjäkohtaisen opiskeluhoitosuunnitelman liitteenä tulee olla suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä. Varhaiskasvatus ja esiopetus ovat hallinnollisesti päiväkodin alaista toimintaa, joten varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen suunnitelmat ovat olleet yhteisiä. Suunnitelma on nyt päivitetty ja muokattu soveltuvaksi. Ypäjän kunnan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yhteinen suunnitelma lapsen suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä on liitteenä (LIITE 31).

Valmistelija: Sini Lilja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Esittelijä: Sini Lilja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Päätösehdotus: Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä Ypäjän kunnan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yhteisen suunnitelma lapsen suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä.

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

SIVLA 93 § Avoimen varhaiskasvatuksen järjestäminen

Selostus: Avoim varhaiskasvatus on varhaiskasvatuslain (540/2018) 1 §:ssä mainittua toimintaa, joka pääsääntöisesti on siihen osallistuvien lasten ja perheiden ensimmäinen kosketus varhaiskasvatuspalveluihin. Se on vaihtoehtoinen toimintamuoto varhaiskasvatuspalveluille, joita järjestetään aukioloaikojen puitteissa ajallisesti laajempina huoltajien tarpeen mukaisesti päiväkotitai perhepäivähoitoryhmissä.

Avoimen varhaiskasvatuksen palveluissa toteutetaan soveltuvin osin varhaiskasvatuslain tavoitteita sekä varhaiskasvatussuunnitelmaa. Yleisesti ottaen keskeisiä toiminnan muotoja palvelussa ovat avoin päiväkotitai perhekerhotoiminta, johon lapset osallistuvat huoltajiensa kanssa. Osallistuminen avoimeen varhaiskasvatustoimintaan ei poista oikeutta Kelan myöntämään kotihoidontukeen.

Avoimen varhaiskasvatuksen palvelutarve on viime vuosina ollut kunnassamme vähäistä. Toimintavuosien 2021–2022 ja 2022–2023 aikana palvelu on ollut tauolla sivistyslautakunnan päätöksellä, sillä ilmoittautuneita ei ollut syksyllä 2021 kuin kaksi kappaletta ja toimintakaudelle 2022–2023 kiinnostuksensa ilmaisi yksi huoltaja.

Toimintavuoden 2023–2024 osalta avoimen varhaiskasvatuksen tarvetta kartoitettiin monikanavaisesti. Ilmoitus oli 31.5.–7.6.2023 välisenä aikana kunnan nettisivuilla sekä kunnan Facebook-sivuilla, Facebookin Ypäjäryhmässä sekä Ypäjälaisessä (4/2023) ajalla 31.5. alkaen. Ilmoituksessa pyydettiin toiminnasta kiinnostuneita ilmoittamaan kiinnostuksestaan sivistys- ja hyvinvointijohtajalle sähköpostitse tai tekstiviestitse 7.6. mennessä. Ilmoitusajan loppuun mennessä kiinnostuneita yhteydenottoja tuli yksi (1) kappale yhdeltä huoltajalta sekä kiinnostuksen ilmaisu yhteistyöhön yhdeltä perhepäivähoitajalta.

Ypäjän kunnan lisäksi perheille vastaavan tyyppisiä palveluja on järjestänyt aiemmin myös Ypäjän seurakunta. Näillä näkymin seurakunta tulee mahdollisesti järjestämään perhekerhotoimintaa myös tulevana toimintavuonna.

Valmistelija: Sini Lilja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Esittelijä: Sini Lilja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Päätösehdotus: Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää, että avoin varhaiskasvatus laitetaan tauolle toimintakaudeksi 2023–2024.

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

SIVLA 94 §

Muutos talousarvion 2023 investointisuunnitelmaan:

9713 Pertunmäen liikuntapuiston monitoimikaukalon kunnostus ja 9714 Talastupa-Kolin kota -reitistön parannustyöt

Selostus:

Talousarvion 2023 investointisuunnitelmassa on hyväksytty investointi Pertunmäen monitoimikaukalon kunnostusta varten. Investointisuunnitelmassa monitoimikaukalon kustannuksiksi arvioitiin n. 90 000 €, josta avustuksen määräksi haettiin 45 000 €. Tämän lisäksi investointisuunnitelmassa on hyväksytty investointi Talastupa-Kolin kota -reitistön parannustöihin. Reitistön parantamisen kustannuksiksi arvioitiin 30 000 €, joista avustuksen määräksi haettiin 15 000 €. Yhteensä näiden kahden investoinnin kustannuksiksi on laskettu 120 000 euroa, joista avustusten osuudeksi laskettiin 60 000 euroa.

Ypäjän kunta haki yhteisellä hakemuksella Aluehallintovirastolta rahoitusta (avustus: Liikuntapaikkarakentaminen 336324) kaukalon kunnostusta sekä Talastupa-Kolin kota- reitistön parannustöihin. Avustusta haettiin 60 000 euroa ja hankkeen kokonaiskustannuksiksi on laskettu 120 000 €. Aluehallintovirasto myönsi hankkeelle avustusta 36 000 €, joka jää 24 000 € vajaaksi monitoimikaukalon ja ulkoilureittien kunnostukseen vaadittavasta summasta (asianumero: ESAVI/49125/2022).

Pertunmäen vanha jääkiekkokaukalo on uusimisen tarpeessa. Kaukalon reunarakenteista tulevat naulat ulos ja kaukalo on käyttöikänsä päässä. Tilalle on tarkoituksena rakentaa entistä paremmin ja monipuolisemmin kuntalaisia palveleva monitoimikaukalo, joka olisi talvella luistelu- ja jääpelikäytössä. Kaukaloon olisi tarkoitus tehdä hiekkatekonurmi, johon tulisi tenniskenttä kesällä. Kesällä kaukalossa voisi myös pelata sählyturnauksia ja koripalloa, koska kaukalon päähän asennetaan koripallotelineet. Uutta monitoimikaukaloa pystyisi hyödyntämään monipuolisesti niin koululiikunnassa kuin urheiluseuran, yhdistysten ja kaikkien kuntalaisten liikuntakäytössä. Uusi, laadukas kaukalo lisäisi käyttöä merkittävästi ympäri vuoden ja olisi luonnollinen jatkumo kehittyvän Pertunmäen liikuntapuiston alueelle.

Kuntalaisten toiveissa on ollut myös Talastuvan reittien parannustyöt, joille samassa hakemuksessa haettiin rahoitusta. Kunnan ulkoilureitit kaipaavat parannustöitä pitköspuiden sekä maarakennuksen osalta, jotta reitti olisi otollisempi kaiken ikäisille liikkujille ja saavutettavampi esimerkiksi pyörätuolilla sekä rattaiden kanssa ulkoileville. Tällä hetkellä ulkoilureittien kunto on sellainen, että erityisesti ikäihmisillä, liikuntarajoitteisilla sekä lapsilla kulkeminen reiteillä on haastavaa niiden heikon kunnan ja rakenteen takia.

Ypäjän kunnan strategiassa painotetaan lähiliikkumispaikkojen tärkeyttä useissa eri kohdissa. Arvojen yhtenä painopisteenä on olla vastuullinen ja rohkea kunta. Tämän on avattu tarkoittavan, että olemme kuntana vastuullinen ja meillä on hyvät liikunta- ja vapaa-ajanviettomahdollisuudet. Strategisissa painopisteissä mainitaan, että luonto- ja liikuntapalvelut tukevat toisiaan ja kuntalaisten mahdollisuuksia terveelliseen ja liikunnalliseen elämään. Kyseisen hankehaun on tarkoitus edistää Ypäjän kunnan strategisia tavoitteita liikunnallisen elämäntavan juurruttamiseksi osaksi ypäjälaista arkea.

Ulkoilureittien parannustöillä edistetään luontoliikuntaa Ypäjällä. Laadukkaita reittejä voidaan markkinoida myös paikkakunnan ulkopuolelle, joka on kunnalle markkinointivaltti jo olemassa olevien liikuntapaikkojen lisäksi.

Ypäjän kunnan Pertunmäen liikuntapuiston yhteydestä lähteviä liikuntareittejä on

tarkoitus parantaa pitkospuiden sekä tiestön ja polkujen osalta. Ulkoilureiteistä Talastuvan alueella tulisi lisäksi uusia WC sekä puuvaja käyttöasteen kasvattamiseksi. Tolmin laavun ympäristöön on tarkoitus rakentaa esteettömän liikkumisen mahdollistava ympäristö, jotta lähiliikuntapalvelut olisivat kaikkien saavutettavissa. Vanhoja käyttämättömiä hevospolkuja voisi myös hyödyntää maastopyöräkäyttöön. Maastopyöräreittien pitäisi olla hyvin merkattuja, ja niissä tulisi olla selkeät aloituspisteet, jotta ne olisivat selkeästi kuntalaisten saavutettavissa.

Investointisuunnitelmaan on siten tarve esittää lisämäärärahaa. Monitoimikaukalon kunnostukseen määrärahan lisätarve on 9 000 € ja Talastupa-Kolin kota -reitistön parannustöiden lisätarve 15 000 euroa verrattuna hyväksytyyn investointisuunnitelmaan. Yhteensä lisämäärärahan tarve on 24 000 €.

9713 Pertunmäen liikuntapuiston monitoimikaukalon kunnostus

	Päätös KV 21.12.2022	Muutosesitys 12.6.2023
Menot	90 000	90 000
Tulot	45 000	36 000
Nettomeno	-45 000	- 54 000
Lisätarve:		9 000 €

9714

Talastupa-Kolin kota -reitistön parannustyöt

	Päätös KV 21.12.2022	Muutosesitys 12.6.2023
Menot	30 000	30 000
Tulot	15 000	0
Nettomeno	-15 000	- 30 000
Lisätarve:		15 000 €

Valmistelijat: Juhamatti Jokinen, liikunnanohjaaja/liikunnanopettaja
Sini Lilja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Esittelijä: Sini Lilja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Päätösehdotus: Sivistys- ja hyvinvointilautakunta esittää kunnanhallituksella ja edelleen valtuustolle, että sivistystoimen investointisuunnitelmaan 2023 tehdään muutokset:

- 1) Investoinnin kustannuspaikka 9713 Pertunmäen liikuntapuiston monitoimikaukalon kunnostus: menot 90 000, tulot 36 000, nettomeno 54 000 euroa;
- 2) Investoinnin kustannuspaikka 9714 Talastupa-Kolin kota -reitistön parannustyöt: menot 30 000, tulot 0, nettomeno 30 000 euroa.

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

SIVLA 95 § Viranhaltijapäätökset

Selostus: Hallintosäännön 30 §:n mukaan asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi voi päättää lautakunta, sen puheenjohtaja ja lautakunnan esittelijä. Hallintosäännön 31 §:n mukaan kunnan viranomaisen on ilmoitettava lautakunnalle niiden määräämällä tavalla niistä päätöksistä, jotka voidaan ottaa lautakunnan käsiteltäväksi.

Lautakunnan kokouksen yhteydessä ovat nähtävinä viranhaltijapäätökset:

sivistys- ja hyvinvointijohtaja

- -- §

yhtenäiskoulun rehtori

- -- §

Lisäksi nähtävillä ovat viranhaltijoiden päätösluettelot:
ePopulus ja Pro Consona ajalta 20.5.–11.6.2023.

Päätösehdotus: Sivistys- ja hyvinvointilautakunta merkitsee tietoonsa saatetuksi edellä mainitut päätökset ja päättää, ettei päätöksiä oteta lautakunnan käsiteltäväksi.

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

SIVLA 96 § Saapuneet asiakirjat

- Selostus: - Aluehallintovirasto 26.5.2023 Liikuntapaikkarakentamisen valtionavustukset: päätös ESAVI/49125/2022 (Pertunmäen lähiliikuntareittien parannus ja monitoimikaukalon uusiminen)
-
- Päätösehdotus: Sivistys- ja hyvinvointilautakunta merkitsee saapuneet asiakirjat tiedoksi ja saattaa ne tarvittavilta osiltaan toimeksi.
- Käsittelystä:
- Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

SIVLA 97 §   **Ilmoitusasiat**

- a)   Rehtori Turo Järvelä kertoi Kartanon yksikössä keväällä 2023 toteutetusta Luokkahenki-mittauksesta, jossa kännykkäsovelluksella luokkatilan sisäilmaa tutkittiin. Palvelun kokeilujakso oli ilmainen.

Päätösehdotus: Sivistys- ja hyvinvointilautakunta merkitsee ilmoitusasiat tiedokseen ja saattaa ne tarvittavilta osiltaan toimeksi.

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

SIVLA 98 §   **Muut asiat**

- a)   Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan seuraava kokous on maanantaina
4.9.2023 klo 18, ellei muuta tarvetta ilmene aiemmin.

SIVLA 99 § Tilapäisen puheenjohtajan valinta (lisäpykälä 12.6.2023)

Selostus: Kokouskutsun ja esityslistan lähettämisen jälkeen Sivistyslautakunnan puheenjohtaja Maarit Ruusiala on ilmoittanut olevansa esteellinen 82 §:n käsittelyssä ja päätöksenteossa, ja lautakunnan varapuheenjohtaja Piia Heikkilä on ilmoittanut olevansa estynyt saapumaan toimitilien kokoukseen 12.6.2023.

Ypäjän kunnan hallintosäännön 92 §:n mukaisesti kokousta tai asian käsittelyä varten valitaan tilapäinen puheenjohtaja, mikäli sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa.

Päätösehdotus: Sivistys- ja hyvinvointilautakunta valitsee tilapäisen puheenjohtajan 12.6.2023 pidettävään kokoukseen 82 §:n ajaksi.

Käsittelystä: Tämä pykälä käsiteltiin kokouksen alussa 74 §:n ja 75 §:n välissä.

Päätös: Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päätti valita Keijo Leppäsen tilapäiseksi puheenjohtajaksi kokouksen 82 §:n ajaksi.

Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus

Muutoksenhakukiellot

Kieltojen perusteet	<p>Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.</p> <p>Pykälät: 73–75, 85, 86, 94–99 _____</p> <p>Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.</p> <p>Pykälät: 76–84, 87–93 _____</p> <p>Hallintolainkäyttölaki 5 § 1 mom. / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.</p> <p>Pykälät ja valituskieltojen perusteet: _____</p>

Oikaisuvaatimusohjeet

Oikaisuvaatimusviranomainen ja -aika	<p>Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen/hankinto-oikaisuun. Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus/hankinto-oikaisu tehdään, osoite ja postiosoite:</p> <p>Ypäjän kunta/ Sivistys- ja hyvinvointilautakunta Perttulantie 20 32100 Ypäjä puhelin: 02 7626 500, sähköposti:kunta@ypaja.fi</p> <p>Oikaisuvaatimuspykälät: _____</p> <p>Hankinto-oikaisu-pykälät: _____</p> <p>Oikaisuvaatimus/hankinto-oikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on toimitettava Ypäjän kunnan kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.</p> <p><i>Asianosaisen</i> katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.</p> <p><i>Kunnan jäsenen</i> katsotaan saaneen päätöksestä tiedon 7. päivänä siitä, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi kunnan kotisivuille.</p> <p>Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.</p>
Oikaisuvaatimuksen sisältö	<p>Oikaisuvaatimuksesta/hankinto-oikaisusta on käytävä ilmi vaatimusperusteinen ja se on tekijän allekirjoitettava.</p>

Valitusosoitus

Valitusviranomaisen ja -aika	<p>Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.</p> <p>Valitusviranomaisen, yhteystiedot: Hämeenlinnan hallinto-oikeus Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna Käyntiosoite: Hämeenlinnan oikeustalo, Arvi Kariston katu 5, 13100 Hämeenlinna Sähköpostiosoite: hameenlinna.hao(at)oikeus.fi Puhelinnumero: 029 5642 210 (asiakaspalvelu), tietoliikennekatkon sattuessa 050 4073 429 (lisämaksuton) Faksinumero: 029 5642 269 Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet</p> <p>Kunnallisvalitus, pykälät: _____ Valitusaika <u>30</u> päivää</p> <p>Hallintovalitus, pykälät: _____ Valitusaika _____ päivää</p> <p>Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite _____ Valitusaika _____ päivää</p> <p>Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.</p>
Valituskirjelmä	<p>Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä - perusteet, joilla muutosta vaaditaan <p>Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan tai kirjelmän muun laatijan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.</p> <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.</p> <p>Valituskirjelmään on liitettävä:</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä - todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. <p>Asiamiehen on tarvittaessa liitettävä valtakirja (HLL 21 §).</p>

Valitusasiakirjojen toimittaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.</p> <p>Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan kuluessa.</p> <p>Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite, postinumero Pykälät:</p> <p>Valitusasiakirjat on toimitettava ⁽¹⁾: nimi, osoite, postinumero Pykälät:</p>
Oikeudenkäyntimaksu	<p>Valituksen käsittelystä hallinto-oikeudessa peritään oikeudenkäyntimaksu 260 euroa. Jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä, jos asianosainen on laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on asian vireillepanija ja maksu on valituskirjelmakohtainen.</p>
Valitus markkinaoikeudelle	<p>Oikeudenkäyntimaksu on 2 000 euroa.</p> <p>Jos markkinaoikeudessa käsiteltävässä julkisia hankintoja koskevassa asiassa hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, käsittelymaksu on 4 000 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 000 euroa.</p> <p>Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 500 euroa.</p> <p>Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) sekä vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalveluiden alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016) soveltamisalaan kuuluvassa muutoksenhakuasiassa peritään markkinaoikeudessa 2 §:ssä säädetyn maksun sijasta 500 euroa, jos muutoksenhakuasia poistetaan käsittelystä antamatta pääasiasta ratkaisua, se jää tutkimatta tai se jää sillensä.</p>
Lisätietoja	<p>Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p>

¹⁾Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.